

Uluslararası Satranç Federasyonu'nun (FIDE) sloganı: "*Gens una sumus*" (Biz bir aileyiz). Gerçekten de satranççılar yaramaz çocuklarıyla, sevecen ana-babalarıyla ve bilge dedeleriyle bir aile oluştururlar. Satranç kulüpleri, Naci San-Muhittin Madralı ve Alparslan İzer-Alaettin Çiftçi örneklerinde olduğu gibi, birçok sağlam dostluğa tanık olmuştur. Eski SSCB'de geçen bir öykü, bu dostluklardan birinin başlangıcını anlatıyor.

Garry, kendi yaş grubunda, ülkenin en iyi satranççılarından biriydi.

Azerbaycan'ın başkenti Bakü'ye taşınalı bir aydan fazla olmuştu; ancak henüz "Dostum!" diye seslenebileceği biri yoktu yanında. Öğle arasında, okul bahçesinde bir banka oturup düşünmeye başladı: "Hani biz bir aileydik? Hani satranç dostluk ve kardeşlik nedeniydi? Neden bunca zamandır yalnızım? Yoksa satranç aşkına harcadığım zamanı, diğerleri gibi kahvehanelerde geçirsem daha mı iyi olurdu?" Bir el dokundu omuzuna.

Elinde bir satranç takımı tutan bir çocuğu bu.

-"Satranç oynar mısın?"

-"Elbette! Adım Garry."

-"Ben de Fuat."

Ders saatine kadar üst üste birçok parti oynadılar. Bir taraftan da konuşuyorlardı. İki genç insan, satrancın insanları nasıl birbirine yaklaştırdığını yeniden keşfediyordu. Birbirlerine ailelerinden, tutkularından, anılarından ve amaçlarından söz ediyorlardı. Oyunların tümünü Garry kazanmıştı. Fuat yenilmeye alışık değildi; çünkü o da okulun en iyi satranç oyuncusuydu. Bunu farkeden Garry, "Üzülme Fuat!", dedi, "Seninle tanışana kadar amacım dünya şampiyonu olmaktı; ancak şimdi iyi bir dost kazanmış olmanın, hiçbir unvanla değişilemeyeceğini görüyorum!"

Garry ve Fuat'ın dostlukları uzun yıllar sürdü. Çok iyi bir satranççı olduğu okulda duyulunca, daha önce ona

yaklaşmayan birçokları gelip Garry'yle arkadaş oldular. Artık hiç yalnız kalmıyordu.

Aradan yıllar geçti. Dünya şampiyonu olduğunda, aldığı ilk kutlama iletilerinden biri Fuat'tan gelmişti....

Öykümüzdeki Garry, şampiyon Garry Kasparov'dan başkası değil. Aslında ,bütün satranççılar oyun oynarken birbirlerine rakip de olsalar, oyun bitince dostlar. Rekabetten dostluk doğurmak, satranç oyununun büyüsünün küçük bir parçası yalnızca.

Garry'nin öyküsünün devamını çoğumuz biliyoruz. Peki, ya Fuat?

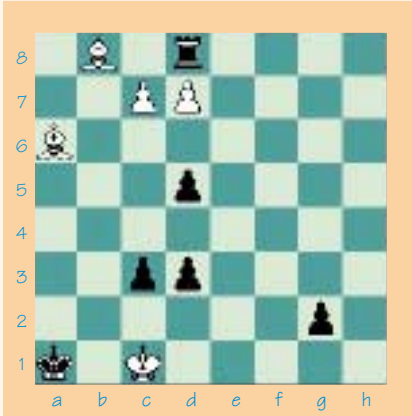
Yaşam Fuat'ı Ankara'ya getirir. O kadar etkileyici bir kişiliği vardır ki, satranç kulübündeki genç arkadaşlarımız onu taklit ederek Azeri dilinde konuşmaya başlarlar. 1992 yılındayız. Bu kardeşlerimizden biri, bir

ağabeyi ile satranç oynuyor, bir başka ağabeyi de oyunu izliyor ve arada oyuna karışarak hamle söylüyor. İki ağabeyine karşı fazla direnemeyen genç, sürekli oyun kaybediyor, sinirleniyor ve uzun süre ses çıkarmıyor. Ancak bir süre sonra, yenilgilerin etkisiyle, kendini tutamaz hale geliyor. Fuat'tan o denli etkilenmiş ki, şöyle bağıırıyor:

"Neter danışırırsen! Sen çok mu yahşi bilirsen!"

Gurgenidze & Kalandadze Magyar Sakkelet

1975

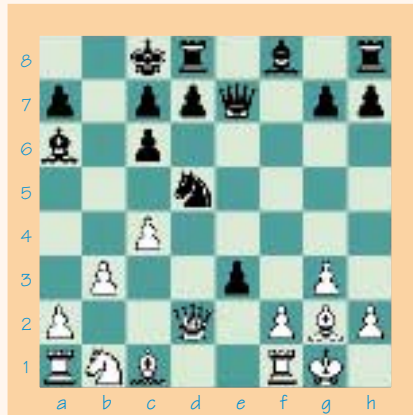
Kazanç

1.Fa7 d4 [1...Kf8 2.Fxd3; 1...Kh8 2.Fxd3; 1...d2 2.Şc2 (2.Şd1 Kf8 3.Şc2 Kf1 4.Fe2 Kc1 5.Şb3+-) 2...Kxd7 3.c8V d4 **A)** 4.Vxd7 d1V 5.Şxd1 g1V 6.Şe2 Vg2 (6...Ve3 7.Şf1 Vf3 8.Şg1 Vg3 9.Şh1 Vf3 10.Şh2 Vf2 11.Şh3 Vf3 12.Şh4 Vf6 13.Şg3 Vxa6=) 7.Şd3 Vg6 8.Şc4 Vxa6 9.Şb4 c2 10.Fxd4 Şb1 11.Vf5 Vb7=; **B)** 4.Vg8! 4...d3 5.Şd1 Kxa7 6.Fxd3+-] **2.Fxd4 g1V 3.Fxg1 d2 4.Şd1!** [4.Şc2? d1V 5.Şxd1 Kxd7 6.Şc2 Kxc7=] **4...c2 5.Şxc2!** [5.Şxd2 Kxd7 6.Fd4 (6.Şxc2 Kxc7=) 6...Kxd4 (6...Şb1 7.c8V Kxd4=) 7.Şc1 (7.Şxc2 Kc4! 8.Fxc4 pat) 7...Kc4! 8.Fxc4 pat] **5...d1V** [5...Kxd7 6.Fd4! Kxd4 7.Şd1!+-] **6.Şxd1 Kxd7 7.Fd4! Kxd4 8.Fd3!** [8.Şe1 Ke4=; 8.Şe2 Ke4=; 8.Şc2 Kc4! 9.Fxc4 pat] **8...Kxd3 9.Şc2** meşhur Saavedra konumuna ulaştık. **9...Kd4 10.c8K!** [10.c8V? Kc4 11.Vxc4 pat] **10...Ka4 11.Şb3+- 1-o**

Motylev, A - Naes, F [C45] Ciudad de Ubeda

2000

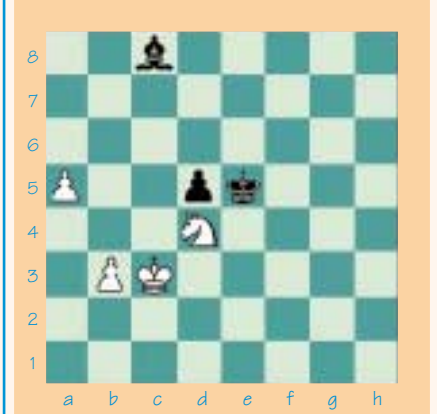
1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.d4 exd4 4.Axd4 Af6 5.Axc6 bxc6 6.e5 Ve7 7.Ve2 Ad5 8.c4 Fa6 9.b3 o-o-o 10.g3 f6 11.Fg2 fxe5 12.o-o e4!? [12...Şb8 13.Fb2 Ke8 14.Ke1 Af6 15.Ad2 1-o Sorri,K-Lardot,D Lahti 1999/EXT 2000 (43); 12...g6 13.Vd2 Ab6 14.Va5 Şb7 15.Fa3 Ve6 16.Ke1 Fg7 17.Ac3 1-o Lyell,M-Griffiths,P GBR 1997/CBM 64 ext (26); 12...Af6 13.Fb2 Ke8 14.Ke1 Fb7 15.Ad2 Vf7 16.a4?! Fb4 17.a5 a6 18.Ka4 c5 19.Fxb7 Şxb7 o-o Wieweg,J-Hartman,C Stockholm 1994/EXT 2000 (44)] **13.Vd2N** [13.Vxe4? **A)** 13...Vxe4?! 14.Fxe4 **A1)** 14...Ke8 15.Fg2 Fc5 16.Fb2 Khf8! (16...Ab4 17.Ad2 1-o Vehi Bach,V-Narciso Dublan,M Pare-tana ESP 2000/ (43)); **A2)** 14...Af6 15.Ff5= 1-o Vajda,L-Jenni,F Yerevan 1999/CBM 72 ext (49); **B)** 13...Vf6! 14.cxd5 Fxf1 15.Fxf1 **B1)** 15...Vxa1? 16.dxc6 dxc6 17.Fa6 (17.Vxc6 Kd1! 18.Ve8 Şb7 19.Vb5=) 17...Şd7 (17...Şb8 18.Vxc6+-) 18.Fe2!; **B2)** 15...Fc5! 16.Vc2 Fd4! (16...Vxa1? 17.Fa6 Şb8 18.Vxc5 Şa8 19.Fe3 Vxb1 20.Şg2 Ve4 21.f3+-) 17.dxc6 Vxc6!; 13.Fa3 Vg5! (13...Vf6 14.Fb2 Vg5 15.Ad2 e3 16.Ae4 Vh6 17.f4 1/2 Fernandez,J-Garcia,G Palma de Mallorca 1992/TD (50)) 14.h4 Vh6 15.Fc1 e3 16.Vb2 1/2 Zapata,A-Garcia,G Bogota 1992/EXT 97 (68)] **13...e3??** [13...Af6]

14.Va5!+- Şb7 [14...Ab4 15.a3! e2 (15...exf2 16.Şh1! Ad3 17.Fg5!+-) 16.Ke1 Ac2 17.Ff4! Şb7 18.Kxe2! Axa1 (18...Vxe2 19.Vxc7 Şa8 20.Vxd8 Şb7 21.Vb8) 19.Kxe7 Fxe7 20.b4! Ab3 21.Vxc7 Şa8

22.b5 Fb7 23.bxc6 dxc6 24.Fxc6 Kd1 (24...Kb8 25.Vxe7 Fxc6 26.Fxb8 Kxb8 27.Vxg7+-) 25.Şg2+-; 14...exf2 15.Kxf2 Ab4 16.Ff4! Şb7 (16...d5 17.a3+-) 17.Ff1! c5 18.Vxc7 Şa8 19.Fg2 Ac6 20.Ac3+-] **15.cxd5 Fxf1 16.Fxe3! Fa6** [16...Ka8 17.Fxf1 a6 18.Ff4 Vd8 19.Ac3+-] **17.Ff1! c5** [17...Fxf1 18.Vxa7 Şc8 19.Va8] **18.Fxa6 Şa8** [18...Şb8 19.Vb5 Şa8 20.Vb7] **19.Ac3! Vf6 20.Fg5! Vxg5 21.Vxc7** [21...Kb8 22.Ab5 Kxb5 23.Vc8 Kb8 24.Fb7] **1-o**

Ysim, N - Lymar, I Ukrayna 1992

Beyaz Oynar Kazanır

1.Ab5! [1.b4? Şd6=] **1...Fd7** [1...Fa6? 2.Ac7 d4 3.Şd2 Fc8 4.a6 Şd6 5.a7 Fb7 6.a8V Fxa8 7.Axa8 Şc5 8.Ac7 Şb4 9.Şc2 d3 10.Şb2 d2 11.Ad5 Şc5 12.Ac3+-; 1...Fb7 2.Şb4 d4 3.Şc5 d3 4.Ac3 d2 5.b4 Ff3 6.b5 Fe2 7.Şc6 Ff3 8.Şc7+-] **2.Şb4 d4** [2...Fxb5 3.Şxb5 d4 4.Şc4! Şe4 5.a6 d3 6.a7 d2 7.a8V+-] **3.Aa3!** [3.a6 Fxb5 4.Şxb5 d3 5.a7 d2 6.a8V d1V] **3...Şd5 4.Ac4 Fc6 5.a6 d3 6.Ad2!** [6.Şc3 Şc5=] **6...Şd4 7.Ab1! Fd5** [7...Fe8 8.a7 Fc6 9.Şa5 Şc5 10.b4 Şd6 11.b5 Fa8 12.Şb6! Şd7 13.Ad2 Şc8 14.Ac4 Fd5 (14...Şd8 15.Şc5 Şc8 16.b6 Şb7 17.Şb5 Şc8 18.Ad6 Şd7 19.b7 Fxb7 20.Axb7 d2 21.a8V d1V 22.Vd8+-) 15.Ae5! d2 16.Ac6 d1V 17.a8V Şd7 18.Vd8 Şe6 19.Şc7 fikir b6+-] **8.a7 Fc6 9.Şa5 Şc5 10.b4 Şc4 11.b5 Fa8 12.Şa6 Şc5 13.Ad2 Şd6 14.Şb6 Şd7 15.Ac4 Şc8 16.Şa6 Fb7 17.Şa5 Fg2 18.b6 fikir Nd6 18...Şb7 19.Ad6! Şa8 20.Şa6!! d2** [20...Fb7 21.Axb7 d2 22.Ac5 d1V 23.b7] **21.Ae8** [21.Ae8 d1V 22.Ac7; 21.Ae8 Ff1 22.Şa5 Şb7 23.Ac7 d1V 24.a8V] **1-o**